1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή της υδατικής πολιτικής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με σκοπό την ορθολογιστική ανάπτυξη και διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου. Στα πλαίσια αυτά μελετά, σχεδιάζει, εκτελεί, λειτουργεί και συντηρεί έργα υποδομής, όπως φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά, υδρευτικά και αποχετευτικά έργα, διυλιστήρια νερού, μονάδες επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης λυμάτων και μονάδες αφαλάτωσης νερού. Επίσης, το Τμήμα είναι υπεύθυνο για την προστασία των υδάτινων πόρων από ρύπανση και μόλυνση. Επιπρόσθετα, το Τμήμα συστηματικά συλλέγει, επεξεργάζεται, ταξινομεί και αρχειοθετεί υδρολογικά και άλλα στοιχεία, απαραίτητα για τις μελέτες και τα αναπτυξιακά του έργα, για την προστασία των υδάτινων πόρων της Κύπρου, καθώς και για την ασφάλεια των έργων που εκτελεί και ειδικότερα για την ασφάλεια των φραγμάτων.

1.2 Για την κάλυψη των πιο πάνω αρμοδιοτήτων, το Τμήμα διαιρείται στις πιο κάτω 11 κεντρικές Υπηρεσίες: Προγραμματισμού, Μελετών, Τοπικών Έργων Διαγωνισμών και Συμβάσεων, που ανήκουν στον Τομέα Προγραμματισμού και Μελετών, Διαχείρισης Λειτουργίας και Συντήρησης Κυβερνητικών Υδρευτικών Συστημάτων, Διαχείρισης Λειτουργίας και Συντήρησης Αρδευτικών Έργων, Κατασκευών και Ηλεκτρομηχανολογίας, που ανήκουν στον Τομέα Κατασκευών Λειτουργίας και Συντήρησης, Τηλεμετρίας, Αποχετεύσεων και Ανακύκλωσης, Υδρολογίας, Υδάτινων Πόρων, που ανήκουν στον Τομέα Υδάτινων Πόρων και Αποχετεύσεων. Το Τμήμα διαθέτει επίσης σχεδιαστήριο, κλάδο Τοπογραφίας, αποθήκη υλικών και μηχανημάτων, καλά εξοπλισμένα εργαστήρια εδαφομηχανικής και βιβλιοθήκη. Έχει επίσης τέσσερα Επαρχιακά Γραφεία από ένα στις πόλεις Λευκωσία, Λεμεσό, Πάφο για τις αντίστοιχες επαρχίες και ένα στη Λάρνακα που καλύπτει και την επαρχία Αμμοχώστου.

1.3 Μέσω του διαδικτυακού τόπου του Τμήματος, μπορείτε να ενημερωθείτε για το ιστορικό της ανάπτυξης των υδάτινων πόρων της Κύπρου. Γίνεται ενημέρωση για την πληρότητα των φραγμάτων και δίδονται στατιστικά στοιχεία όπως της συλλογής και της χρήσης του νερού στην Κύπρο. Στις σελίδες αυτές, θα βρείτε επίσης, ηλεκτρονικά έντυπα για την υποβολή διαφόρων αιτήσεων, εκδόσεις, φωτογραφικό υλικό, πληροφορίες για τα μεγάλα υδατικά έργα, καθώς και συνδέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες σχετικές σελίδες με θέμα το νερό. Επίσης εδώ καταχωρούνται πληροφορίες σχετικές με το Περιβάλλον καθώς και για την Οδηγία Πλαίσιο περί Υδάτων (ΟΠΥ) 2000/60/ΕΚ που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο για την ορθή διαχείριση και προστασία των υδάτινων πόρων. Ο μέσος, μηνιαίος όρος επισκεψιμότητας του κοινού, στο Διαδικτυακό τόπο του Τμήματος για το 2008, ανήλθε στις 4.943 επισκέψεις. Η διεύθυνση της ιστοσελίδας του Τμήματος είναι **www.moa.gov.cy/wdd.**

2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

2.1 Κύριοι άξονες της υδατικής πολιτικής του Κράτους είναι η ανάπτυξη και η ορθολογιστική διαχείριση των υδάτινων πόρων του τόπου που επιτυγχάνεται με την αξιοποίηση των υφιστάμενων επιφανειακών υδάτινων πόρων με την κατασκευή

φραγμάτων, την παραγωγή νερού με τη μέθοδο της αφαλάτωσης θαλάσσιου νερού, τη χρήση του ανακυκλωμένου νερού των κεντρικών αποχετευτικών συστημάτων των πόλεων και κοινοτήτων για σκοπούς άρδευσης και εμπλουτισμού υπογείων υδροφορέων, την αξιοποίηση των υπογείων υφάλμυρων νερών, την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης νερού και τη δημιουργία υδατικής συνείδησης στο κοινό.

Επιπρόσθετα, η εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο και η διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας του νερού αλλά και του περιβάλλοντος γενικά, είναι αναπόσπαστο τμήμα της κυβερνητικής πολιτικής.

Εκτός από τα πιο πάνω μέτρα, έχει επίσης αποφασιστεί η δημιουργία Διεύθυνσης Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων. Σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία έχει ετοιμαστεί σχετικό νομοσχέδιο με τίτλο «Ο Περί των Αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμος του 2008», το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 6/2/2008 (Αρ. Απόφασης 66.781). Αναμένεται ότι σύντομα θα ληφθούν τελικές αποφάσεις σε σχέση με την προώθηση του πιο πάνω Νομοσχεδίου.

2.2 Για εξοικονόμηση πόσιμου νερού, από τον Απρίλιο 2008 άρχισε η μείωση στην παροχή του κατά 30% σε σχέση με τη παροχή του 2007 (η παροχή του 2007 ήταν χωρίς περιορισμούς) από τα Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας προς όλες τις Αρχές Υδατοπρομήθειας. Στις 11.4.08, σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αποφασίστηκε να παραχωρηθούν επιπρόσθετες ποσότητες νερού (πέραν της μείωσης του 30%) στις Αρχές Υδατοπρομήθειας για κάλυψη των αναγκών των ξενοδοχείων, νοσοκομείων και βιομηχανικών μονάδων όπου αυτό ήταν πρακτικά δυνατό.
Στην κατανομή του νερού προς τις Αρχές Υδατοπρομήθειας εκτός από τις πιο πάνω αποφάσεις, λήφθηκαν επίσης υπόψη και τα ιδιαίτερα προβλήματα της κάθε περιοχής όπως π.χ. μεγάλη ανάπτυξη τον τελευταίο χρόνο ή και απώλεια άλλων πηγών που είχαν τον προηγούμενο χρόνο.
Κατά τη περίοδο της εφαρμογής του μέτρου της εξοικονόμησης νερού δηλαδή από τον Απρίλιο του 2008 μέχρι το τέλος του χρόνου επιτεύχθηκε ποσοστό εξοικονόμησης γύρω στο 20-23% ενώ την καλοκαιρινή περίοδο (Ιουλίου- Αυγούστου) η μείωση έφτασε το 25,7%.
Επίσης για την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος του ελλειμματικού υδατικού ισοζυγίου αποφασίστηκε η μεταφορά νερού με δεξαμενόπλοια από την Ελλάδα συνολικής ποσότητας 8,00 εκατ. κυβικά μέτρων νερού. Μέχρι το τέλος του χρόνου παραλήφθηκαν συνολικά 5,00 εκατ. κυβικά μέτρα νερού και τα υπόλοιπα 3,00 εκατ. κυβικά μέτρα θα μεταφερθούν μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2009. Έχει κατασκευαστεί αγκυροβόλιο σε απόσταση 1,1 km μέσα στη θάλασσα ακριβώς στις εκβολές του ποταμού Άμαθου. Έχει τοποθετηθεί αγωγός από το αγκυροβόλιο μέχρι τις υποδομές του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού που βρίσκονται μέσα στη κοιλάδα Γερμασόγειας. 1,1 km του αγωγού που είναι υποθαλάσσιος, είναι από πολυαιθυλένιο υψηλής πυκνότητας (HDPE) διαμέτρου 700 χιλ. ενώ τα υπόλοιπα 2 χλμ. που βρίσκονται μέσα στη κοίτη του ποταμού Άμαθου, είναι από ελατό χυτοσίδηρο διαμέτρου 700 χιλ.
Εκτός από τα πιο πάνω μέτρα που λήφθηκαν για αντιμετώπιση της κατάστασης με στόχο την απεξάρτηση της ύδρευσης από την βροχόπτωση, αποφασίστηκαν και τα ακόλουθα:
Επέκταση των υφιστάμενων Μονάδων Αφαλάτωσης και εγκατάσταση νέων, αξιοποίηση κυβερνητικών και ιδιωτικών γεωτρήσεων και συνέχιση των σχεδίων επιδότησης για εξοικονόμηση νερού.

2.3 Το 2008 η Κύπρος αντιμετώπισε τη δεύτερη χειρότερη υδρολογική χρονιά της τελευταίας εκατονταετίας με ελάχιστη ροή νερού στα φράγματα. Η βροχόπτωση ήταν 272,3 χιλιοστόμετρα, 54% της κανονικής και είχε ως αποτέλεσμα την περιορισμένη ροή νερού στα φράγματα. Τα αποθέματα νερού στα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα του Ενιαίου Σχεδίου Νοτίου Αγωγού είχαν ουσιαστικά εξαντληθεί και για τον λόγο αυτό δεν δόθηκαν καθόλου ποσότητες για άρδευση στις περιοχές που καλύπτονται από το Σχέδιο του Νοτίου Αγωγού για όλες τις φυτείες (μόνιμες, εποχιακές και θερμοκήπια).Για εξοικονόμηση νερού έγιναν περικοπές στην άρδευση, και στις περιοχές Πάφου και Πόλεως Χρυσοχούς, της τάξης των 80% και 60% αντίστοιχα.

2.4 Η εισροή νερού στα φράγματα κατά το 2008 (Ιαν. – Δεκ.) ήταν 15,7 Ε.Κ.Μ. και η πληρότητα τους την 01/01/2008 ήταν 25,2 Ε.Κ.Μ. ή 9,2% ενώ την 31/12/2008 ήταν 11,2 Ε.Κ.Μ. ή 4,1% της ολικής χωρητικότητας.
Λεπτομέρειες παρουσιάζονται στον **πίνακα 9** του Παραρτήματος.

2.5 Το 2008, η Κυπριακή Δημοκρατία ζήτησε οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως βοήθεια για να ανταποκριθεί στις ζημιές που προκάλεσε η περίοδος της εξαιρετικά σοβαρής ξηρασίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη χορήγηση ενίσχυσης €7,6 εκατ. για να βοηθήσει την Κύπρο να καλύψει δαπάνες για επείγοντα μέτρα, όπως η μεταφορά νερού από την Ελλάδα. Αυτή είναι η πρώτη φορά που χρησιμοποιήθηκε το Ταμείο Αλληλεγγύης για παροχή οικονομικής ενίσχυσης για επείγοντα μέτρα λόγω προβλήματος υπερβολικής ξηρασίας.

Οι δραστηριότητες του Τμήματος κατά το 2008, περιληπτικά είχαν ως ακολούθως:

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1 Συμπληρώθηκε η Περιβαλλοντική μελέτη για τα Αντιπλημμυρικά φράγματα Αραδίππου. Έχει γίνει η παρουσίαση της Μελέτης στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος στις 17/07/2007 και αναμένεται η γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

3.2 Συμπληρώθηκε η Προκαταρκτική Περιβαλλοντική μελέτη για το εκτροπικό – εμπλουτιστικό φράγμα Σουσκιούς στη Πάφο. Έχει γίνει η παρουσίαση της Μελέτης στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος στις 25/11/2008 και αναμένεται η γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής

3.3 Ολοκληρώθηκε η εφαρμογή του άρθρου 14(1) (β) της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων (ΟΠΥ) 2000/60/ΕΚ όσον αφορά την ενημέρωση και διαβούλευση με το κοινό για το χρονοδιάγραμμα, πρόγραμμα εργασιών και τα σημαντικά ζητήματα διαχείρισης των νερών.

3.4 Υπογράφτηκε Συμβόλαιο στις 10/12/2008 για την εφαρμογή του άρθρου 11 (Πρόγραμμα Μέτρων), 13 (Σχέδιο λεκάνης απορροής ποταμού) και 15 (Ετοιμασία Εκθέσεων προς ΕΕ) της Οδηγίας Πλαίσιο Περί Υδάτων 2000/60/ΕΚ. Στο συμβόλαιο περιλαμβάνεται και ετοιμασία σχεδίου διαχείρισης της ξηρασίας και μελέτης αναθεώρησης της Υδατικής πολιτικής. Η διάρκεια του Συμβολαίου είναι 2 χρόνια και εμπλέκονται πολλά Τμήματα και Υπουργεία.

3.5 Άρχισε στις 30/06/2008 η μελέτη σκοπιμότητας για τη χρήση του Ανακυκλωμένου Νερού Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας.

3.6 Άρχισε στις 20/05/2008 μελέτη σκοπιμότητας για τη χρήση του Ανακυκλωμένου Νερού Λάρνακας.

3.7 Άρχισε μελέτη σκοπιμότητας για την υδροδότηση της Ευρύτερης Περιοχής Πέγειας .

3.8 Ζητήθηκαν προσφορές για την Περιβαλλοντική μελέτη για τη χρήση του Ανακυκλωμένου Νερού Λάρνακας.

3.9 Εντοπίστηκαν θέσεις και έγιναν τοπογραφικές εργασίες για μικρά εμπλουτιστικά φράγματα στη περιοχή Ορούντας.

3.10 Έγινε συνεισφορά από την Υπηρεσία για τη μελέτη για μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη Υδατική Πολιτική.

3.11 Έγιναν εκτιμήσεις των αναπτυξιακών υδατικών έργων του Τμήματος για σκοπούς χρηματοδότησης από Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.12 Έχουν ετοιμαστεί τεχνικές προδιαγραφές για την προκήρυξη περιβαλλοντικών μελετών και μελετών σκοπιμότητας. Επίσης η υπηρεσία έχει συμμετάσχει στην αξιολόγηση των προσφορών αυτών.

3.13 Ολοκληρώθηκε ο ποιοτικός έλεγχος των όρων εντολής (απαιτήσεις του χρήστη) για την ανάπτυξη, προμήθεια και εφαρμογή ολοκληρωμένου Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS) στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και δόθηκε η τελική έγκριση από το Τμήμα Πληροφορικής για τροχοδρόμηση της διαδικασίας προκήρυξης προσφορών αρχές του 2009.

4. ΜΕΛΕΤΕΣ

4.1 Ολοκληρώθηκε η εκπόνηση της Τελικής μελέτης των κατασκευαστικών σχεδίων και της κοστολόγησης της δεξαμενής για το Αποχετευτικό Έργο Κοιλανίου.

4.2 Έλεγχος στα προκαταρκτικά παραδοτέα που υποβλήθηκαν από τους Συμβούλους Μελετητές μέσα στα πλαίσια της Σύμβασης για την Παροχή Υπηρεσιών για τη μελέτη χρήσης του ανακυκλωμένου νερού της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας.

4.3 Μελετήθηκαν εναλλακτικές λύσεις υδροδότησης των κοινοτήτων Κοκκινοτριμιθιάς, Αγίων Τριμιθιάς, Παλιομετόχου, Μενοίκου, Μάμμαρι, Δένειας, Ακακίου, Περιστερώνας, Αστρομερίτη και 3800 υπό διαχωρισμό οικόπεδων στην περιοχή Κοκκινοτριμιθιάς – Μάμμαρι.

4.4 Έγιναν αξιολογήσεις προσφορών για την προμήθεια σωλήνων και εξαρτημάτων για το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών.

4.5 Ετοιμάστηκε έκθεση σχετικά με την Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και επισημάνθηκαν τα σημεία που αφορούν τις εργασίες/δραστηριότητες του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

4.6 Έγινε επανακαθορισμός της περιοχής άρδευσης του προτεινόμενου δικτύου Δαλιού – Ποταμιάς – Αγίου Σωζόμενου, που αποτελεί μέρος του γενικότερου Σχεδίου Χρήσης – διάθεσης του Ανακυκλωμένου Νερού από τους βιολογικούς σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων Ανθούπολης – Βαθιάς Γωνιάς. Συμπληρώθηκε η νέα τελική μελέτη του δικτύου και ετοιμάστηκαν δελτία ποσοτήτων για την προμήθεια των αγωγών και εξαρτημάτων.

4.7 Ετοιμάστηκαν οι Όροι Εντολής/Τεχνικές Προδιαγραφές των εγγράφων Διαγωνισμού για τις Συμβάσεις Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη Μελέτη του Φράγματος Ιδαλίου στον ποταμό Γιαλιά και Φράγματος Μυλούρι στο Παλαιχώρι.

4.8 Συνεχίστηκε η μελέτη υδροδότησης των κοινοτήτων Δυτικά της Λάρνακας και του Τεχνολογικού και Επιστημονικού Πάρκου στην περιοχή Πεντακώμου από το Διυλιστήριο Τερσεφάνου.

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

5.1 Ετοιμάστηκαν οι προτάσεις για τις Αναπτυξιακές Δαπάνες του Τμήματος για τον Προϋπολογισμό του έτους 2009.

5.2 Προωθήθηκαν στο Υπουργείο Οικονομικών αιτήματα που υποβλήθηκαν από διάφορες Κοινότητες μέσω των Επαρχιακών Γραφείων του Τμήματος, για την εξασφάλιση πιστώσεων για την εκτέλεση έργων εκτός Προϋπολογισμού.

5.3 Ετοιμάστηκαν Έγγραφα Προσφορών και προκηρύχθηκαν Διαγωνισμοί για την προμήθεια υλικών και ενοικίαση μηχανημάτων για την Εκτέλεση Έργων του Τμήματος.

5.4 Προκηρύχθηκαν Διαγωνισμοί για Προμήθεια Χημικών Αντιδραστηρίων και Βακτηριολογικών Υλικών και Θειικού Αργιλίου Στερεάς Μορφής για τα Χημεία των Διυλιστηρίων Νερού Τερσεφάνου, Λεμεσού, Ασπρόκρεμμου, Χοιροκοιτίας και Κόρνου.

5.5 Προκηρύχθηκαν Διαγωνισμοί για την Προμήθεια/Μεταφορά Πόσιμου Νερού με δεξαμενόπλοια από την Ελλάδα και την κατασκευή έργων υποδομής στην Ελευσίνα και Λεμεσό.

5.6 Προκηρύχθηκε Διαγωνισμός για την Προμήθεια πόσιμου νερού από Ιδιωτικές Γεωτρήσεις.

5.7 Ετοιμάστηκαν Έγγραφα Προσφορών και προκηρύχθηκαν Διαγωνισμοί για Παροχή Υπηρεσιών για:

- Τεχνοοικονομική Μελέτη για την Χρήση του Ανακυκλωμένου Νερού Λάρνακας.
- Μελέτη Σκοπιμότητας και Τελικής Μελέτης για τη Χρησιμοποίηση Ανακυκλωμένου Νερού από τα Αποχετευτικά Συστήματα των Δήμων Παραλιμνίου-Αγίας Νάπας και Άλλων Πέντε Κοινοτήτων για Εμπλουτισμό του Υπογείου Υδροφορέα παρά το Λιοπέτρι.
- Επέκταση της Σύμβασης για Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη Μελέτη Χρήσης του Ανακυκλωμένου Νερού της Ευρύτερης Περιοχής Λευκωσίας.
- Μελέτη Αξιολόγησης της Χωροθέτησης και Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για τη Μονάδα Αφαλάτωσης θαλασσίου Νερού στην Πάφο.
- Παροχή Υπηρεσιών για την εκπόνηση τεχνο-οικονομικών Μελετών του Αποχετευτικού Συστήματος στο Δήμο Πέγειας.

- Εκπόνηση Μελέτης της Κεντρικής Μονάδας Επεξεργασίας Βιομηχανικών λυμάτων της Βιομηχανικής περιοχής Ύψωνα.
- Μελέτη του Φράγματος Μυλούρι.
- Μελέτη του Φράγματος Ιδαλίου στον ποταμό Γιαλιά.
- Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από τα έργα χρησιμοποίησης του Ανακυκλωμένου νερού του Αποχετευτικού συστήματος της ευρύτερης περιοχής Λάρνακας.

5.8 Ετοιμάστηκαν Έγγραφα Προσφορών και προκηρύχθηκαν Διαγωνισμοί για την Εκτέλεση Έργων για:

- Σχεδιασμό, Προμήθεια, Κατασκευή και Εγκατάσταση Προκατασκευασμένου Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων στο Απλίκι, και λειτουργία και συντήρηση για δέκα χρόνια.
- Ανακατασκευή Δεξαμενής Αποθήκευσης Νερού Δευτεροβάθμιας Επεξεργασίας του Αποχετευτικού Συστήματος Λάρνακας.
- Κατασκευή αγωγού μεταφοράς επεξεργασμένου νερού από το εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων Ανθούπολης στο μελλοντικό αντλιοστάσιο του Τ.Α.Υ.
- Κατασκευή Δικτύου συλλογής και αντικατάστασης Υδρευτικού Δικτύου στην Κοινότητα Αγ.Βαβατσινιάς.
- Σχεδιασμό Κατασκευή Προκατασκευασμένου σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην κοινότητα Απλικίου και λειτουργία και συντήρηση για δέκα χρόνια.
- Διαμόρφωση Περιοχής Μεταλλείου Αμιάντου.
- Treatment of the Garillis Aquifer Raw Water to Limassol Potable Water.
- Ανακαίνιση, λειτουργία και συντήρηση αντλιοστασίου λυμάτων στο στρατόπεδο Αγίου Ιωάννη Μαλούντας.
- Επέκταση της δυναμικότητας της Κινητής Μονάδας Αφαλάτωσης στην Λεμεσό από 20.000 κ.μ. νερού σε 40.000 κ.μ/ημέρα.
- Προμήθεια και εγκατάσταση μεμβράνης της δεξαμενής αποθήκευσης νερού του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Βρετσιών
- Σχεδιασμό, κατασκευή, λειτουργία και Συντήρηση Προκατασκευασμένης Μονάδας Αφαλάτωσης και Προμήθεια νερού στο Τ.Α.Υ. για τις ανάγκες της επαρχίας Πάφου.
- Ανακατασκευή Δεξαμενής αποθήκευσης νερού δευτεροβάθμιας επεξεργασίας του Αποχετευτικού Συστήματος Λάρνακας.
- Κατασκευή Διυλιστηρίου νερού στην Κανναβιού – Πάφο.

5.9 Ετοιμάσθηκαν έγγραφα και προκηρύχθηκε Διαγωνισμός για τη Μίσθωση Υπηρεσιών:

- Τριών Πολιτικών Μηχανικών για την κατασκευή του αποχετευτικού Συστήματος Συμπλέγματος Αστρομερίτη.
- Ενός υδρογεωλόγου και επτά τεχνικών για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρακολούθησης σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο περί Υδάτων (ΟΠΥ) 2000/60/ΕΚ.
- Υγειονομικών Μηχανικών για την προώθηση υλοποίησης αποχετευτικών Έργων σε Αγροτικές κοινότητες.
- Υδρογεωλόγου, Βιολόγου, Υπευθύνου διαχείρισης βάσης δεδομένων και πέντε Τεχνικών για εφαρμογή των προγραμμάτων παρακολούθησης, σύμφωνα με την με την Οδηγία Πλαίσιο περί Υδάτων (ΟΠΥ) 2000/60/ΕΚ.

5.10 Η Υπηρεσία είναι υπεύθυνη για την ετοιμασία των Νομικών Εγγράφων και για τη διαδικασία προκήρυξης, αξιολόγησης και κατακύρωσης των προσφορών σε συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες του Τμήματος.

6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΥΔΡΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

6.1 Συνεχίστηκε και το 2008 η διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση των Κυβερνητικών Συστημάτων Υδατοπρομήθειας που καλύπτει μεταξύ άλλων, τη διύλιση, την παραλαβή από τις Μονάδες Αφαλάτωσης, την άντληση και μεταφορά νερού, μέσω των παροχετευτικών αγωγών πόσιμου νερού στις υδατοδεξαμενές των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας, Δήμων και Κοινοτήτων. Τα Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας είναι:

- Το Σύστημα Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, το οποίο περιλαμβάνει το Διυλιστήριο Νερού Κόρνου, τα φράγματα Λευκάρων και Διποτάμου, αντλιοστάσια, μονάδες άντλησης από γεωτρήσεις και τους κύριους παροχετευτικούς αγωγούς μεταφοράς πόσιμου νερού. Επίσης περιλαμβάνει από κοινού με το Σύστημα Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Αμμοχώστου και το Διυλιστήριο Νερού Τερσεφάνου που τροφοδοτείται από τα φράγματα Κούρη και Καλαβασού μέσω του Νότιου Αγωγού. Επίσης τα δύο συστήματα ενισχύονται σημαντικά από τις δύο Μονάδες Αφαλάτωσης Δεκέλειας και Λάρνακας.
- Το Σύστημα Υδατοπρομήθειας Λάρνακας - Αμμοχώστου, το οποίο περιλαμβάνει τα Διυλιστήρια Νερού Χοιροκοιτίας και Τερσεφάνου, αντλιοστάσια, μονάδες άντλησης από γεωτρήσεις, κύριους παροχετευτικούς αγωγούς μεταφοράς πόσιμου νερού που επίσης ενισχύεται από τις Μονάδες Αφαλάτωσης Δεκέλειας και Λάρνακας.
- Το Σύστημα Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, το οποίο περιλαμβάνει το Διυλιστήριο Λεμεσού που προμηθεύεται νερό από το φράγμα του Κούρη, τις μονάδες άντλησης από γεωτρήσεις στην περιοχή Γερμασόγειας και τους κύριους παροχετευτικούς αγωγούς προς τη Λεμεσό και τις Κοινότητες
- Το Σύστημα Υδατοπρομήθειας Πάφου, το οποίο περιλαμβάνει το Διυλιστήριο Πάφου που προμηθεύεται νερό από το φράγμα του Ασπρόκρεμμου, μονάδες άντλησης από γεωτρήσεις και παροχετευτικούς αγωγούς μεταφοράς πόσιμου νερού. Από το σύστημα αυτό προμηθεύονται νερό η πόλη της Πάφου καθώς και συμπλέγματα χωριών της Επαρχίας Πάφου μέσω των πέντε περιφερειακών σχεδίων Υδατοπρομήθειας.

6.2 Το 2008 επικράτησαν συνθήκες σοβαρής ανομβρίας. Για αντιμετώπιση της ανομβρίας εφαρμόστηκαν μεταξύ άλλων μέτρων και το μέτρο περιορισμού της παροχής πόσιμου νερού προς τις Τοπικές Αρχές. Η μείωση στην παροχή νερού για την ύδρευση άρχισε να εφαρμόζεται από τον Απρίλιο. Μέχρι το τέλος του χρόνου το ποσοστό εξοικονόμησης που επιτεύχθηκε σε σχέση με την αντίστοιχη ποσότητα του 2007 έφθασε το 20%. Η συνολική παραγωγή νερού έφθασε τα 62,3 ΕΚΜ όπως φαίνεται πιο κάτω:

Πηγή Νερού	Ποσότητα Νερού για Ύδρευση ΕΚΜ	Για εμπλουτισμό γεωτρήσεων ΕΚΜ	ΟΛΙΚΟ ΕΚΜ
Φράγματα	14,8	1,5	16,3
Γεωτρήσεις	8,6		8,6
Αφαλατώσεις	32,6		32,6
Πλοία	3,3	1,5	4,8
ΟΛΙΚΑ	59,3	3,0	62,3

Από τις πιο πάνω ποσότητες 58,7 ΕΚΜ παραχωρήθηκαν στις Τοπικές Αρχές όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί. Από τα υπόλοιπα, 1,2 ΕΚΜ χρησιμοποιήθηκαν από το Δήμο Πάφου και 2,4 ΕΚΜ αποτελούν το ατιμολόγητο νερό.

Κυβερνητικό Σύστημα Υδατοπρομήθειας	Αριθμός Καταναλωτών	Τιμή (€ /κ.μ.)	Κατανάλωση (ΕΚΜ)
Λευκωσίας	55	0,77	21,5
Λάρνακας – Αμμοχώστου	76	0,77	16,9
Λεμεσού	22	0,77	12,9
Πάφου	86	0,56	7,4
ΣΥΝΟΛΟ	**239**		**58,7 ΕΚΜ**

6.3 Καταγράφηκε η ποσότητα νερού που παραχωρήθηκε και εκδόθηκαν Λογαριασμοί Υδατοπρομήθειας με βάση τα ισχύοντα τέλη μέσω του Μηχανογραφημένου Συστήματος Τιμολόγησης Νερού. Επίσης, έγινε παρακολούθηση είσπραξης των λογαριασμών σύμφωνα με τους ισχύοντες Νόμους.
Οι Τοπικές Αρχές που δεν είχαν εξοφλήσει τις καθυστερημένες οφειλές τους και υπήρχε κίνδυνος παραγραφής των οφειλών παραπέμφθηκαν στον Γενικό Εισαγγελέα. Οι υποθέσεις δόθηκαν ως επί το πλείστον σε ιδιώτες δικηγόρους και καταχωρήθηκαν αγωγές. Ορισμένες υποθέσεις έχουν εκδικαστεί με έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο. Όσες Τοπικές Αρχές ξόφλησαν ζητήθηκε από τους δικηγόρους να αποσύρουν τις αγωγές.

6.4 Κατά τη διάρκεια του 2008 συνεχίστηκε η παρακολούθηση των συμβολαίων τύπου ΒΟΟΤ των δύο υφιστάμενων Μονάδων Αφαλάτωσης, Δεκέλειας και Λάρνακας και η έκδοση Διατακτικών Πληρωμής Αφαλατωμένου Νερού. Με στόχο την ενίσχυση του υδατικού ισοζυγίου και την απεξάρτηση της υδατοπρομήθειας των αστικών και τουριστικών κέντρων από τις καιρικές συνθήκες το Τμήμα έχει προχωρήσει σε επεκτάσεις των δύο υφιστάμενων Μονάδων και στην δημιουργία νέων Μονάδων Αφαλάτωσης. Αναλυτικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

- Η Μονάδα Αφαλάτωσης Δεκέλειας αύξησε την ονομαστική παραγωγή κατά 10.000κμ/ημέρα από τις 18/07/08 (Α' Φάσης της επέκτασης). Με την ολοκλήρωση και της Β΄ Φάσης της επέκτασης κατά 10.000κμ / ημέρα τον Απρίλιο του 2009 η συνολική ονομαστική παραγωγή θα ανέρχεται στις 60.000κ.μ. /ημέρα
- Στις 31/01/08 υπογράφηκε η σύμβαση για επέκταση της Μονάδας Αφαλάτωσης Λάρνακας κατά 10.000κμ /ημέρα με έναρξη τον Δεκέμβριο του 2008 που ανέβασε τη συνολική ονομαστική παραγωγή της Μονάδας σε 61.667κ.μ./ημέρα
- Στις 14/07/08 υπογράφηκε η σύμβαση για τη νέα Μονάδα Αφαλάτωσης του νερού των γεωτρήσεων του Γαρύλλη που τέθηκε σε λειτουργία τον Ιανουάριο του 2009. Η ονομαστική παραγωγή της Μονάδας είναι 10.000κ.μ./ ημέρα.
- Στις 14/02/08 υπογράφηκε η σύμβαση για νέα Κινητή Μονάδα Αφαλάτωσης στην περιοχή της Μονής (μέσα στον περιφραγμένο χώρο του σταθμού της ΑΗΚ) η οποία τέθηκε σε λειτουργία τον Δεκέμβριο του 2008. Η παραγωγή της Μονάδας είναι 20.000κ.μ. /ημέρα.

- Στις 20/12/08 υπογράφηκε η σύμβαση για νέα Μονάδα Αφαλάτωσης στην Πάφο η οποία αναμένεται να λειτουργήσει τον Αύγουστο του 2009. Η ονομαστική παραγωγή της Μονάδας θα ανέρχεται στις 20.000κ.μ./ημέρα.

Όλα τα πιο πάνω μέτρα που έχουν ληφθεί έχουν συγκεντρωθεί στον πιο κάτω πίνακα:

Αφαλάτωση	Ημερομ. Λειτουργίας	Αύξηση Παραγωγής κμ/ημέρα		Συνολική Παραγωγή	
		Ονομαστική	Ελαχ. Συμβατική Υποχρέωση*	Ονομαστική	Ελαχ. Συμβατική Υποχρέωση*
Λάρνακα	Δεκ 2008	10.000	9.000	61.667	55.500
Δεκέλεια (Α φάση επέκτασης)	18/7/08	10.000	9.000	50.000	45.000
Δεκέλεια (Β φάση επέκτασης)	1/4/2009	10.000	9.000	60.000	54.000
Μονή (Κινητή)	12/2008	--------	--------	20.000	18.000
Γαρύλλης	16/1/09	--------	---------	10.000	9.000
Πάφου (Κινητή)	5/8/2009	--------	--------	20.000	18.000

** Η ελάχιστη συμβατική υποχρέωση του Εργολάβου είναι 90% της ονομαστικής παραγωγής.*

6.5 Έγιναν δειγματοληψίες για συνεχή παρακολούθηση της ποιότητας του πόσιμου νερού των Διυλιστηρίων, των Μονάδων Αφαλάτωσης και των δικτύων διανομής πόσιμου νερού. Επίσης, έγινε ποιοτικός έλεγχος σε δείγματα που στάληκαν από τα Επαρχιακά Γραφεία και αφορούν υπόγεια, επιφανειακά και ανακυκλωμένα νερά. Υπάρχουν πρωτόκολλα συνεργασίας με το Γενικό Χημείο του Κράτους που αφορούν Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6.6 Μέσα στα πλαίσια των μέτρων για εξοικονόμηση πόσιμου νερού συνεχίστηκαν τα σχέδια επιδοτήσεων για ανόρυξη γεώτρησης, σύνδεση γεώτρησης με αποχωρητήρια, εγκατάσταση συστήματος ανακύκλωσης ημιακάθαρτου νερού και εγκατάσταση κυκλοφορητή ζεστού νερού.
Συγκεκριμένα, εντός του 2008 έχουν εγκριθεί αιτήσεις για επιδότηση όπως φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα με συνολικό ποσό επιδότησης €1,284,022 σε σχέση με €1.137.997 το 2007.

Σχέδιο Επιδότησης	Αριθμός Εγκεκριμένων Αιτήσεων	Συνολικό Ποσό Επιδότησης (€)
Ανόρυξη Γεωτρήσεων για άρδευση κήπων	1034	705.138
Σύνδεση γεωτρήσεων με αποχωρητήρια	673	510.306
Σύστημα ανακύκλωσης ημιακάθαρτου νερού	14	23.834
Κυκλοφορητής ζεστού νερού	261	44.744
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ		€1,284,022

Η Υπηρεσία συνέχισε την συντήρηση των συστημάτων ανακύκλωσης σε σχολεία και στρατόπεδα για τα οποία έχει την ευθύνη συντήρησης τους. Επίσης έχει προχωρήσει στις συνδέσεις γεωτρήσεων με αποχωρητήρια σε 4 σχολεία και σε 1 στρατόπεδο.

7.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

7.1 Η διαχείριση και λειτουργία των Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (ΚΥΕ) γίνεται είτε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων είτε από Διαχειριστικές Επιτροπές ενώ η συντήρηση γίνεται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Εκτός από τα ΚΥΕ υπάρχουν και λειτουργούν αρκετά μικρότερα που εκτελέστηκαν με συνεισφορά του κράτους και ανήκουν σε Αρδευτικά Τμήματα στα οποία ανήκει και η διαχείριση και λειτουργία των έργων αυτών, ενώ η συντήρηση τους συνήθως γίνεται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

7.2 Κατά τη διάρκεια του 2008 συνεχίστηκε η λειτουργία του μηχανογραφημένου Συστήματος Τιμολόγησης Νερού, το οποίο χρησιμοποιείται για διευκόλυνση των εργασιών αναφορικά με τη διαχείριση και τιμολόγηση του νερού που παρέχεται από τα Κυβερνητικά Υδατικά έργα για σκοπούς ύδρευσης και άρδευσης. Εκτός από τα Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας, το μηχανογραφημένο σύστημα χρησιμοποιείται στα αρδευτικά έργα Πάφου, Χρυσοχούς, Ακρωτηρίου, Βασιλικού-Πεντάσχοινου, Κιτίου, Αθηένου, Κοκκινοχωριών, Ξυλιάτου και Βυζακιάς, καθώς επίσης και στη χρήση του ανακυκλωμένου νερού από τα Συμβούλια Αποχετεύσεων Λεμεσού και Λάρνακας.

7.3 Κατά τη διάρκεια του 2008 ανατέθηκε στην Υπηρεσία ο συντονισμός για την υλοποίηση της σύμβασης ΤΑΥ 86/2007 σχετικά με την ανάπτυξη και εγκατάσταση του μηχανογραφημένου συστήματος που θα χρησιμοποιηθεί για την οικονομική ανάλυση της χρήσης του νερού και την εφαρμογή των πολιτικών τιμολόγησης νερού Η Σύμβαση στοχεύει επίσης στη μελέτη και την ανάπτυξη των πολιτικών τιμολόγησης νερού σύμφωνα με Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο περί Υδάτων 2000/60/ ΕΚ. .
Το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο του 2009 .

7.4 Κατά τη διάρκεια του 2008, η Υπηρεσία είχε την ευθύνη για την αξιολόγηση των δηλώσεων ενδιαφέροντος για τη δημιουργία γηπέδων γκολφ και παρεμφερών αναπτύξεων σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου 64.614 ημερομηνίας 16/2/2005, σε σχέση με τις προτάσεις για υδροδότηση.
Επίσης ασχολήθηκε με την αξιολόγηση εκθέσεων εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για τα θέματα που αφορούν την υδροδότηση των προτεινόμενων έργων.

7.5 Η Υπηρεσία είχε την ευθύνη για την συλλογή στοιχείων για της ποσότητες νερού στα φράγματα, τον συντονισμό των συσκέψεων και ετοιμασία των πρακτικών της επιτροπής Ανομβρίας, καθώς και την ευθύνη της ομαλής λειτουργίας και της συντήρησης του Έργου του Νοτίου Αγωγού και των Αρδευτικών δικτύων Κιτίου , Αθηένου - Τρούλλων – Αβδελλερού.

7.6 Κατά τη διάρκεια του 2008 κινήθηκε η διαδικασία για την εφαρμογή του περί παραγραφής χρεών Νόμου για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών για κατανάλωση νερού άρδευσης από τα Κυβερνητικά Υδατικά έργα. Η διαδικασία αυτή συντονίζεται από την υπηρεσία Λειτουργίας και Συντήρησης Αρδευτικών έργων, σε συνεργασία με την Νομική υπηρεσία της Δημοκρατίας η οποία έχει προχωρήσει σε λήψη δικαστικών μέτρων εναντίων των οφειλετών.

8. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

8.1. Συμπληρώθηκε η εγκατάσταση του κεντρικού αγωγού μεταφοράς νερού από το Φράγμα Κανναβιούς, συνολικού μήκους 27.800 μέτρων.

8.2 Συνεχίστηκε η εγκατάσταση του κεντρικού αγωγού μεταφοράς νερού του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αναδιούς με την τοποθέτηση πρόσθετων 5.700 μέτρων σωλήνων, ανεβάζοντας το συνολικό μήκος του αγωγού σε 13.200 μέτρα.

8.3 Έχει ολοκληρωθεί η έκθεση της μελέτης παροχής υπηρεσιών μελέτης και επίβλεψης σχετικά με το διυλιστήριο νερού και αντλιοστασίου στην περιοχή του φράγματος Κανναβιούς και αναμένεται η δημοσίευση των Προσφορών εντός του 2009.

8.4 Έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες για την κατασκευή της δεξαμενής «Παφιάνα» του Μεγάλου Υδατικού Έργου Πάφου.

8.5 Συνεχίζεται η επίβλεψη της επέκτασης της Μονάδας Αφαλάτωσης Δεκέλειας για παραγωγή νερού από 40.000 σε 60.000 κ.μ./ημέρα. Ήδη έχει ολοκληρωθεί η επέκταση της σε 50.000 κ.μ/ημέρα.

8.6 Άρχισε η επίβλεψη της επέκτασης της Μονάδας Αφαλάτωσης Λάρνακας από 52.000 σε 62.000 κ.μ. νερού /ημέρα.

8.7 Συνεχίστηκαν οι εργασίες στο χώρο του Μεταλλείου Αμιάντου για τη δημιουργία αποτελεσματικού συστήματος αποστράγγισης.

8.8 Έχουν συμπληρωθεί οι αναλύσεις προσομοίωσης της διόδευσης πλημμύρας περιορισμένης πιθανότητας (ακραίο φαινόμενο) για τους ποταμούς Πεδιαίου και Ακακίου από τα Φράγματα Ταμασού και Κλήρου – Μαλούντας – Ακακίου μέχρι τη Λευκωσία και Αυλώνα, αντίστοιχα.

8.9 Έχει κατακυρωθεί το συμβόλαιο για την κατασκευή του δικτύου συλλογής λυμάτων και του δικτύου ύδρευσης του χωριού Αγίοι Βαβατσινιάς και οι εργασίες άρχισαν τον Σεπτέμβριο του 2008.

8.10 Έχει κατακυρωθεί το συμβόλαιο για την ανακατασκευή της δεξαμενής αποθήκευσης νερού δευτεροβάθμιας επεξεργασίας του Αποχετευτικού Συστήματος Λάρνακας και οι εργασίες άρχισαν τον Οκτώβριο του 2008.

8.11 Το ειδικό συνεργείο συντήρησης φραγμάτων της Υπηρεσίας Κατασκευών συμπλήρωσε τις εργασίες σταθεροποίησης του πρανούς, στο χώρο της οικίας του παρατηρητή στο φράγμα του Κούρη.

8.12 Το ειδικό συνεργείο συντήρησης φραγμάτων της Υπηρεσίας Κατασκευών ασχολήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με τη συντήρηση του πύργου υδροληψίας του φράγματος του Κούρη, με τη χρήση μετακινούμενης πλατφόρμας. Οι εργασίες

αυτές περιλάμβαναν στεγανοποίηση των τοίχων του πύργου υδροληψίας από οπλισμένο σκυρόδεμα, με τη χρήση ειδικών στεγανοποιητικών προϊόντων, καθώς και του κεντρικού αγωγού υδροληψίας με την αφαίρεση της οξείδωσης και της βαφής του με ειδικές εποξειδικές βαφές.

8.13 Ειδικό συνεργείο της Υπηρεσίας Κατασκευών άρχισε εργασίες αναβάθμισης του συστήματος καθαρισμού του φράγματος Γερμασόγειας, έτσι ώστε αυτό να συνάδει με τις σύγχρονες απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ασφάλεια. Οι εργασίες αυτές είναι σχεδόν συμπληρωμένες.

8.14 Το ΤΑΥ έχει συνεχίσει την αναβάθμιση, εκσυγχρονισμό και αντικατάσταση υδρευτικών δικτύων Κοινοτήτων όλων των Επαρχιών για ποιοτική παροχή νερού και μείωση απωλειών.

9. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑ

9.1 Έγινε προετοιμασία τεχνικών προδιαγραφών για την εξασφάλιση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για τις ανάγκες εκτέλεσης κυβερνητικών και κοινοτικών έργων άρδευσης και ύδρευσης καθώς και για τις ανάγκες των συνεργείων συντήρησης του Τμήματος.

9.2 Έγινε μελέτη και εκτίμηση δαπάνης για την αγορά και εγκατάσταση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού σε 34 μικρά κυβερνητικά και κοινοτικά έργα ύδρευσης και άρδευσης. Επίσης έγινε μελέτη και εκτίμηση δαπάνης για την αγορά και εγκατάσταση συστημάτων χλωρίωσης σε 17 κοινοτικά έργα ύδρευσης καθώς και σε Μονάδες της Εθνικής Φρουράς.

9.3 Από τα συνεργεία της υπηρεσίας έγιναν εγκαταστάσεις ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού σε 40 κυβερνητικά και κοινοτικά έργα ύδρευσης και άρδευσης. Επίσης έγιναν 21 εγκαταστάσεις συστημάτων υγρού τύπου χλωρίωσης σε υδρευτικά έργα κοινοτήτων εκ των οποίων τα 3 με φωτοβολταϊκή ενέργεια. Έγιναν επίσης μετατροπές σε 8 υφιστάμενα συστήματα από αέρια σε υγρού τύπου χλωρίωση.

9.4 Έγινε επίβλεψη και παραλαβή των συστημάτων παραγωγής υποχλωριώδους νατρίου των Διυλιστηρίων Νερού Ασπρόκρεμμου, Κόρνου και Τερσεφάνου.

9.5 Στελέχη της Υπηρεσίας συμμετείχαν στις ομάδες διαχείρισης συμβολαίων και επίβλεψης έργων για τις επεκτάσεις στις Μονάδες Αφαλάτωσης Λάρνακας, Δεκέλειας και της κινητής Μονάδας Αφαλάτωσης Μονής. Η Υπηρεσία συμμετείχε επίσης στην Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών για την μόνιμη Μονάδα Αφαλάτωσης Λεμεσού.

9.6 Η Υπηρεσία συμμετείχε στην ομάδα παρακολούθησης της εφαρμογής σύμβασης για τα έργα που αφορούν το Διυλιστήριο Κανναβιούς.

9.7 Η Υπηρεσία ανέλαβε την επίβλεψη εκτέλεσης των συμβάσεων για την ανακαίνιση, λειτουργία και συντήρηση Βιολογικών Σταθμών σε δύο στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς. Επίσης συμμετείχε στην ομάδα επίβλεψης εκτέλεσης των συμβάσεων για την ανακαίνιση, λειτουργία και συντήρηση άλλων τριών Βιολογικών Σταθμών σε στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς. Συνεχίστηκε και η επίβλεψη των συμβάσεων συντήρησης των Βιολογικών Σταθμών σε εννέα (9) στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς.

9.8 Η Υπηρεσία συμμετείχε στην ομάδα εκτέλεσης των έργων για την επέκταση του Διυλιστηρίου Λεμεσού που αναλήφθηκε από το Τμήμα και που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2009.

9.9 Η Υπηρεσία συμμετείχε στην ομάδα παρακολούθησης και εφαρμογής της σύμβασης για την κατασκευή των Γραφείων στο χώρο των Εργαστηρίων, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2008.

9.10 Συνεχίστηκε η συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των διυλιστηρίων, των έργων του Νοτίου Αγωγού, των Κυβερνητικών ΄Εργων ΄Υδρευσης και ΄Αρδευσης και του συστήματος Τηλεμετρίας. Επίσης συνεχίστηκε η παροχή τεχνικής βοήθειας σε Δήμους, Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, Συμβούλια Αποχετεύσεων και Κυβερνητικά Τμήματα σε θέματα της αρμοδιότητας της υπηρεσίας.

10. ΤΗΛΕΜΕΤΡΙΑ, ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ, ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

10.1 Η παρακολούθηση της λειτουργίας του Έργου του Νότιου Αγωγού γίνεται μέσω του Συστήματος Τηλεμετρίας. Αυτό περιλαμβάνει ηλεκτρονικούς υπολογιστές που είναι τοποθετημένοι στο Κέντρο Ελέγχου στα Νέα κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων καθώς και στα Περιφερειακά Επαρχιακά Κέντρα. Μέσω των κέντρων αυτών, παρέχεται συνεχής και πλήρης εικόνα της λειτουργίας των Μεγάλων υδατικών Έργων και η δυνατότητα διορθωτικών ενεργειών. Κατά την διάρκεια του 2008, έγινε αναβάθμιση του Συστήματος Τηλεμετρίας σε εξοπλισμό τόσο στα διάφορα Περιφερειακά Κέντρα, όσο και στο Κέντρο Ελέγχου στη Λευκωσία. Παράλληλα έγινε και αναβάθμιση του Λογισμικού.

10.2 Στα πλαίσια του θεσμού της ενδοτμηματικής επιμόρφωσης διοργανώθηκαν 52 σειρές μαθημάτων. Τα θέματα επιμόρφωσης ήταν τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά περιβαλλοντικά, διοικητικά, νομοθετικά, δημοσιονομικές διαδικασίες, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, χρήση λογισμικών προγραμμάτων καθώς και θέματα τεχνολογίας και νέων μεθόδων στην εργασία.
Λειτουργοί του Τμήματος παρακολούθησαν σειρά Προγραμμάτων Εισαγωγικής Κατάρτισης Νεοεισερχομένων στη Δημόσια Υπηρεσία που προσφέρει η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης.
Στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG IIIA, Λειτουργοί του Τμήματος παρακολούθησαν τα Προγράμματα “Κατάρτιση Δημοσίων Υπαλλήλων από Ελλάδα και Κύπρο σε θέματα Ευρωπαϊκής ΄Ενωσης μέσω τηλεκπαίδευσης (e-learning)” και “Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση”.
Επίσης αρκετοί Λειτουργοί του ΤΑΥ έχουν παρακολουθήσει διαλέξεις για την ασφάλεια και υγεία, Πρώτες Βοήθειες, πυροπροστασία και άλλα γενικά θέματα που αφορούν την ασφάλεια και υγεία στην εργασία.

10.3 Το δίκτυο πληροφοριών του Τμήματος συμπεριλαμβάνει πέραν των 380 ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η/Υ), εκτυπωτών και άλλων δικτυακών περιφερειακών. Όλοι οι Η/Υ έχουν πρόσβαση στο εσωτερικό δίκτυο. Όλο το επιστημονικό προσωπικό, και σχεδόν όλο το Τεχνικό, Γραμματειακό και το προσωπικό του Γενικού Λογιστηρίου που υπηρετεί στο Τμήμα, έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο και στο υπηρεσιακό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Το δίκτυο του Τμήματος ελέγχεται από 10 κεντρικούς εξυπηρετητές (Servers), όπου φιλοξενούνται και οι 4 μεγάλες βάσεις δεδομένων.

Μέσα στο 2008 έγινε πολύ ομαλά η μετακίνηση της όλης υποδομής στα νέα κτίρια του Τμήματος, με το λιγότερο δυνατό χρόνο αποσύνδεσης. Η καλωδίωση των νέων κτιρίων είναι τελευταίας τεχνολογίας, δηλαδή με οπτικές ίνες οι οποίες συνδέουν τα κτίρια μεταξύ τους και σύρματα κατηγορίας 6, με ταχύτητες μέχρι και 1000 mbps σε κάθε τελικό σημείο.
Μέσα στα πλαίσια αναβάθμισης της τεχνολογίας έγινε μερική αντικατάσταση παλαιών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και εκτυπωτών. Επί καθημερινής βάσης παρέχεται τεχνική υποστήριξη στους Λειτουργούς του Τμήματος τόσο σε υλισμικό (hardware) αλλά και σε λογισμικό (software).

10.4 Μέσα στα πλαίσια της υλοποίησης της Οδηγίας Πλαίσιο περί Υδάτων 2000/60/ΕΚ (ΟΠΥ) έχει γίνει σύνδεση του δικτύου του Τμήματος με το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και με το Κρατικό Χημείο. Αυτό ήταν αναγκαίο για τη συλλογή της αναγκαίας πληροφορίας κάτω από την βάση δεδομένων του CYMOS και ENVIS.
Τον Δεκέμβριο του 2008, στα ίδια πλαίσια με αυτά της ΟΠΥ, σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες του ΤΑΥ, εγκρίθηκαν οι όροι εντολής για την ανάπτυξη και υλοποίηση της πρώτης Φάσης του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (GIS) από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ) και εντός του 2009 αναμένεται η προκήρυξη προσφορών.

10.5 Γίνεται καθημερινή ενημέρωση της ιστοσελίδας του Τμήματος στο διαδίκτυο για την πληρότητα των φραγμάτων και δίδονται στατιστικά στοιχεία για τη συλλογή και τη χρήση του νερού στην Κύπρο. Στις σελίδες αυτές υπάρχουν επίσης ηλεκτρονικά έντυπα για την υποβολή διαφόρων αιτήσεων, εκδόσεις του Τμήματος, φωτογραφικό υλικό, καθώς και συνδέσεις με άλλες σχετικές σελίδες με θέμα το νερό. Έχει δημιουργηθεί ειδική σελίδα για την Οδηγία Πλαίσιο Περί Υδάτων 2000/60/ΕΚ, όπως και νέα θεματολογία για πληροφορίες σχετικές με το Περιβάλλον.
Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου υπάρχει επικοινωνία με το κοινό απαντώντας ερωτήματα και σχόλια του. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του ΤΥΠ, επισκέπτονται την ιστοσελίδα του Τμήματος γύρω στα πέντε χιλιάδες (5.000) άτομα τον μήνα.

10.6 Μέσα στα πλαίσια της διαφωτιστικής εκστρατείας για εξοικονόμηση νερού και της καλλιέργειας υδατικής συνείδησης, έγιναν διαλέξεις από Λειτουργούς του Τμήματος σε 40 Δημοτικά Σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια. Στο τέλος της διάλεξης δόθηκε στα παιδιά έντυπο υλικό, αυτοκόλλητα και άλλο διαφημιστικό υλικό με μηνύματα για εξοικονόμηση νερού.
Ενημερωτικές διαλέξεις έγιναν επίσης σε Στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς που υδροδοτούνται από τα κυβερνητικά υδατικά έργα. Περίπου 900 οπλίτες παρακολούθησαν τις διαλέξεις.
Διαλέξεις, με θέματα την υδατική κατάσταση και την εξοικονόμηση νερού, έγιναν και σε Ιδιωτικά Πανεπιστήμια (Frederic University Cyprus, Cyprus University) σε οργανωμένα σύνολα πολιτών (Σύνδεσμος Καταναλωτών, PROBUS Group Larnaca, Women's Friendship Group Nicosia) στις Κεντρικές Φυλακές καθώς και στα πλαίσια άλλων εκδηλώσεων.
Το ΤΑΥ συμμετείχε στις πιο κάτω Εκθέσεις και Φεστιβάλ με θέμα την προστασία του νερού και του περιβάλλοντος με εισηγήσεις καθώς και διανομή διαφωτιστικού υλικού.

- Πρώτη Έκθεση Τεχνολογιών Νερού και Περιβάλλοντος στην κρατική έκθεση 21-23 Μαρτίου 2008
- Environmental Fair of Rotary Club, Limassol Berengaria Cosmopolitan, στο Ξενοδοχείο Four Seasons στην Λεμεσό στις 22/6/08

- Φυσικό περιβάλλον και νερό - Πηγή Ζωής - που διοργάνωσε η Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και προβολής Τροόδους 21/6/08

- 2ο Ετήσιο Φεστιβάλ για το Περιβάλλον που διοργάνωσε ο ραδιοφωνικός σταθμός - Άστρα 92.8 στα Πλατάνια στις 28 Σεπτεμβρίου 2008
- Ανοικτό Σχολείο Μέσα Γειτονιάς στη Λεμεσό 18 Οκτωβρίου

Το ΤΑΥ επιχορήγησε επίσης την παραγωγή θεατρικής παράστασης αφιερωμένης στην εξοικονόμηση νερού από την Παιδική Σκηνή Δώρου Κυριακίδη την οποίαν παρακολούθησαν περισσότερα από 30.000 παιδιά σε όλη την Κύπρο από τον Μάρτιο μέχρι τον Μάιο 2008.
Έγινε τηλεοπτική προβολή διαφωτιστικών σπότς και μετάδοση ραδιοφωνικών μηνυμάτων για τους μήνες Απρίλιο – Νοέμβριο 2008 σε παγκύπριας εμβέλειας ραδιοφωνικούς σταθμούς με θέμα την εξοικονόμηση νερού.

10.7 Στο Τμήμα λειτουργεί ο Κλάδος Ασφάλειας και Υγιεινής ο οποίος είναι στελεχωμένος από δύο άτομα εκ των οποίων ο ένας είναι ο Λειτουργός Ασφάλειας. Επίσης λειτουργούν 10 Επιτροπές Ασφάλειας με 92 αντιπροσώπους από όλα τα γραφεία και εγκαταστάσεις του ΤΑΥ σύμφωνα με τους περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Τόπους Εργασίας (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2004 Κ.Δ.Π 628/2004 άρθρα 6-12. Κατά τη διάρκεια του 2008 έγιναν 63 επισκέψεις/επιθεωρήσεις σε διάφορα γραφεία/εργοτάξια/εγκαταστάσεις του ΤΑΥ. Ολοκληρώθηκε η σήμανση σε όλα τα νέα γραφεία και εγκαταστάσεις του Τμήματος.
Το ΤΑΥ έχει εξοπλιστεί με μεγάλο αριθμό κατάλληλων Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ). Επίσης τα συνεργεία κατασκευών και συντήρησης προμηθεύτηκαν βιολογικές τουαλέτες, σκαλωσιές (ικριώματα) κιγκλιδώματα, εξοπλισμό αντιστήριξης σε μεγάλο βάθος και κινητές μονάδες διευκόλυνσης (τροχόσπιτα).

11. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

11.1 Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την Επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων για οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000.

- Συνεχίστηκε η προώθηση υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και επιτεύχθηκαν τα ακόλουθα :
  - Υλοποίηση της πολιτικής για ένταξη των περι-αστικών κοινοτήτων στα όρια των Αστικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων (ΑΣΑ) με καταληκτικές συμφωνίες ότι οι κοινότητες Κίτι, Περβόλια, Μενεού Δρομολαξιά, Λιβάδια, Επισκοπή, Τραχώνι, Ύψωνας, Κολόσσι και Ερήμη θα ενταχθούν στα αντίστοιχα ΑΣΑ, τα οποία θα αναλάβουν και την κατασκευή των αποχετευτικών τους έργων.
  - Οριστικοποίηση της τεχνικής λύσης και εξασφάλιση της κοινής αποδοχής για την χωροθέτηση των σταθμών επεξεργασίας λυμάτων για το Δήμο Αθηένου και τα συμπλέγματα Σολέας, Κοκκινοχωριών και Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου, καθώς και επίτευξη συμφωνίας για τη σύσταση των αντίστοιχων ενιαίων Συμβουλίων Αποχετεύσεων.
  - Διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, με στόχο τη εξασφάλιση της δανειοδότησης από την ΕΤΕπ για τα αποχετευτικά έργα των αγροτικών οικισμών του Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας.
  - Προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος του Συμπλέγματος Αστρομερίτη- Περιστερώνας- Ακακίου.

- Συντονισμό των Συμβάσεων : α) ΤΑΥ 69/2007 ¨Η οργανωτική δομή και ο μηχανισμός ανάκτησης των δαπανών για τα αποχετευτικά έργα αγροτικών κοινοτήτων της Κύπρου¨, β) ΤΑΥ 35/2008 ¨Αγορά Υπηρεσιών δύο Υγειονομικών Μηχανικών για την υλοποίηση του Προγράμματος Εφαρμογής της Οδηγίας¨ γ) ΤΑΥ 26/2008 ¨Εκπόνηση τεχνο-οικονομικών Μελετών για το αποχετευτικό σύστημα του Δήμου Πέγειας¨, δ) ΥΑΑ 08/2008 ¨Αναθεώρηση Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από το σταθμό επεξεργασίας λυμάτων στην Αθηένου¨ και ε) ΥΑΑ 06/2008 ¨Εκπόνηση της Μελέτης Ελλείμματος Χρηματοδότησης για τα αποχετευτικά Έργα του Συμπλέγματος Αστρομερίτη-Ακακίου-Περιστερώνας και Αθηένου¨.

- Ετοιμασία και υποβολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της έκθεσης με βάση το Άρθρο 17 της Οδηγίας, που αφορά το Εθνικό Αναθεωρημένο Πρόγραμμα Εφαρμογής για την Οδηγία.
- Συμβολή στην ετοιμασία του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου του 2007 με βάση το Άρθρο 15 της Οδηγίας, που αποσκοπεί στην περιγραφή της κατάστασης υποδομής και συμμόρφωσης για το έτος 2005, το οποίο υποβλήθηκε από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2008.
- Συμμετοχή σε εργαστήριο στις Βρυξέλλες για ενημέρωση ως προς την νέα μέθοδο ετοιμασίας εκθέσεων και την ηλεκτρονική υποβολή τους προς την ΕΕ μέσω του WISE, από το 2009.

11.2 Μελέτες και Πρόγραμμα υλοποίησης για αποχετευτικά έργα σε αγροτικές κοινότητες με ισοδύναμο πληθυσμό μικρότερο από 2.000.

Συνεχίστηκε η προώθηση υλοποίησης των αποχετευτικών έργων σε αγροτικές κοινότητες της Επαρχίας Λεμεσού (10 κοινότητες), Λάρνακας (5 κοινότητες), Πάφου (3 κοινότητες), οι οποίες ανήκουν στην πρώτη ομάδα ιεράρχησης του προγράμματος υλοποίησης, το οποίο έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τα πορίσματα των Προκαταρκτικών Αναγνωριστικών Μελετών για τις εν λόγω Επαρχίες και μετά από διαβουλεύσεις με τις αντίστοιχες Επαρχιακές Διοικήσεις.

Η προώθηση υλοποίησης περιλάμβανε μεταξύ άλλων τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Οριστικοποίηση της τεχνικής λύσης, εξασφάλισης της κοινής αποδοχής για τη χωροθέτηση των συστημάτων επεξεργασίας και σύσταση Συμβουλίων Αποχετεύσεων για τις Κοινότητες Συκόπετρας, Βουνίου, Σκαρίνου, Αγίων Βαβατσινιάς, Λαγουδερών.
- Εξασφάλιση πιστώσεων για την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος Συκόπετρας.
- Ετοιμασία των εκθέσεων Προκαταρκτικής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ) συντονισμός για την ετοιμασία των μελετών διάθεσης του ανακυκλωμένου νερού και της λάσπης και υποβολή τους στην Επιτροπή Περιβάλλοντος για εξασφάλιση Γνωμάτευσης για τις Κοινότητες Διερώνας και Στρουμπιού.
- Υποβολή κεφαλαιουχικών και λειτουργικών δαπανών στο Γραφείο Προγραμματισμού και υπολογισμός των αποχετευτικών τελών για τις Κοινότητες Σκαρίνου και Βουνίου.
- Εκπόνηση της τελικής μελέτης και σχεδιασμού του Δικτύου συλλογής λυμάτων, της Κοινότητας Διερώνας, της Επαρχίας Λεμεσού .
- Ετοιμασία τεχνικών προδιαγραφών και δελτίων ποσοτήτων και προκήρυξη διαγωνισμού, για την εγκατάσταση του δικτύου συλλογής του αποχετευτικού Έργου της κοινότητας Αγίων Βαβατσινιάς, της Επαρχίας Λάρνακας, του οποίου άρχισε η κατασκευή.

- Ετοιμασία δελτίων ποσοτήτων και εκτίμηση δαπάνης για το δίκτυο συλλογής λυμάτων και το σύστημα επεξεργασίας του Αποχετευτικού έργου της κοινότητας Συκόπετρας Λεμεσού, του οποίου άρχισε η κατασκευή, από το Επαρχιακό Τμήμα του Τ.Α.Υ Λεμεσού.
- Συμπλήρωση των ειδικών Εντύπων και υποβολή τους στα Αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες, για εξασφάλιση προκαταρκτικής Πολεοδομικής έγκρισης και άδειας απόρριψης αποβλήτων, για τα συστήματα επεξεργασίας των Κοινοτήτων Συκόπετρας και Βουνίου της Επαρχίας Λεμεσού.
- Συντονισμός και παρουσίαση των Αποχετευτικών Συστημάτων από Αρμόδια Τμήματα σε παγκοινοτικές συγκεντρώσεις, στο Πολέμι της Πάφου και στον Άγιο Μάμα της Λεμεσού.

11.3 Λειτουργία και Συντήρηση των Σταθμών Επεξεργασίας Λυμάτων**.**

Δόθηκε τεχνική υποστήριξη για τα συμβόλαια των σταθμών επεξεργασίας λυμάτων στα στρατόπεδα Μαλούντας, Αγίου Ιωάννη Μαλούντας, Σταυροβουνίου Κόρνου και Κλήρου.

- Ετοιμάστηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές για την
  -εγκατάσταση μονάδας επεξεργασίας για την κοινότητα Απλικίου ,
  -ανακαίνιση, λειτουργία και συντήρηση για δέκα χρόνια του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων της κοινότητας Αγγλισίδων,
  -λειτουργία και συντήρηση του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων της κοινότητας Κυπερούντας με ταυτόχρονη εγκατάσταση συστημάτων αφαίρεσης άμμου και
  -παροχή υπηρεσιών για την εκπόνηση μελέτης για την κεντρική μονάδα επεξεργασίας βιομηχανικών λυμάτων της βιομηχανικής περιοχής Ύψωνα.
- Συνεχίστηκε ο συντονισμός των συμβάσεων λειτουργίας και συντήρησης των στρατοπέδων Φρενάρους, Λευκάρων, Μαθιάτη, Τροόδους Κλήρου και Κόρνου.
- Δόθηκαν τεχνικές συμβουλές για αποχετευτικά θέματα σε αγροτικά συμβούλια αποχετεύσεων, στρατόπεδα, νοσηλευτικά ιδρύματα και άλλους κυβερνητικούς οργανισμούς.

11.4 Παρακολούθηση της Ποιότητας του Ανακυκλωμένου Νερού**.**

- Συνεχίστηκαν οι μηνιαίες δειγματοληψίες για χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις και αναλύσεις τοξικότητας από 24 σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων (9 αγροτικές κοινότητες, 4 προσφυγικούς οικισμούς, 9 στρατόπεδα και 5 νοσηλευτικά ιδρύματα). Οι αναλύσεις, έγιναν από το Γενικό Χημείο του Κράτους, και από ιδιωτικό χημείο που επιλέγηκε κατόπιν σχετικού διαγωνισμού.
- Έγιναν δειγματοληψίες για μικροβιολογικές(μηνιαίες), ιοντικές αναλύσεις και αναλύσεις μετάλλων και τοξικότητας (δύο φορές τον χρόνο) από το Γενικό Χημείο του Κράτους για τα Συμβούλια Αποχετεύσεων Λάρνακας, Λεμεσού, Πάφου και Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας. Οι χημικές αναλύσεις (BOD, COD, SS, TN και TP) είναι αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων κα γίνονται από ιδιωτικό χημείο.
- Έγιναν ετήσιες δειγματοληψίες για χημικές αναλύσεις (BOD, SS) από ιδιωτικό χημείο σε ανεπεξέργαστα λύματα από 20 αγροτικούς σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων.
- Συνεχίστηκε η επεξεργασία των αποτελεσμάτων των αναλύσεων,

11.5 Σταθμός Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων Βαθιάς Γωνιάς.

- Ανανεώθηκε για τρία ακόμα χρόνια η σύμβαση για τη λειτουργία και συντήρηση του σταθμού.
- Συνεχίστηκε η παρακολούθηση και ο συντονισμός της σύμβασης για την τριετή λειτουργία και συντήρηση του σταθμού.
- Καταργήθηκαν τα τέλη απόρριψης των οικιακών λυμάτων και λάσπης που προέρχεται από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων κοινοτήτων και κυβερνητικών κτιρίων.
- Συνεχίστηκε η παρακολούθηση επιβολής και είσπραξης των τελών απόρριψης στο σταθμό.
- Έγιναν μηνιαίες δειγματοληψίες για την διεξαγωγή μικροβιολογικών αναλύσεων και αναλύσεων μετάλλων και τοξικότητας δύο φορές τον χρόνο από το Γενικό Χημείο του Κράτους.

11.6 Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων – Τριτοβάθμιες Επεξεργασίες.

- Συνεχίστηκαν οι πληρωμές, που αφορούσαν τη λειτουργία και συντήρηση της τριτοβάθμιας επεξεργασίας των βιολογικών σταθμών και του συστήματος επαναχρησιμοποίησης, των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Λάρνακας και Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας.
- Συνεχίστηκαν και ολοκληρώθηκαν οι διαβουλεύσεις με την Κοινοπραξία των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, για τη διευθέτηση των εκκρεμοτήτων σχετικά με τη λειτουργία και συντήρηση της τριτοβάθμιας επεξεργασίας του Σταθμού(νιτροποίηση/απονιτροποίηση και αφαίρεση φωσφόρου) και του συστήματος επαναχρησιμοποίησης, καθώς και για τη διαχείριση του ανακυκλωμένου νερού.
- Ετοιμάστηκε προσχέδιο συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και της Κοινοπραξίας των Συμβουλίων Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, το οποίο θα προωθηθεί στη Διυπουργική Επιτροπή, για έγκριση και υλοποίηση των συμφωνηθέντων.

11.7 Άλλα Ευρωπαϊκά Θέματα.

- Συνεχίστηκε η συμβολή στην ετοιμασία της τρίτης έκθεσης προόδου του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Σχεδίου για την Στρατηγική της Λισσαβόνας.
- Συνεχίστηκε η συμμετοχή σε συνεδριάσεις με τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πολιτική συνοχής και Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
- Συνεχίστηκε η εκπροσώπηση του Τμήματος στην Ομάδα Εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα Προϊόντων Δομικών Κατασκευών σε σχέση με το Πόσιμο Νερό, σύμφωνα με το Άρθρο 19 της Οδηγίας 89/206/ΕΟΚ που αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών.
-

11.8 Συγχρηματοδότηση Αποχετευτικών Έργων από Κοινοτικούς Πόρους .

- Συναντήσεις και διαβουλεύσεις με την Διαχειριστική Αρχή των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής (Γραφείο Προγραμματισμού) και τον Ενδιάμεσο Φορέα (Διεύθυνση Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων), όσον αφορά τα προτεινόμενα για ένταξη αποχετευτικά έργα στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ¨Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007-2013¨.
- Συναντήσεις και διαβουλεύσεις με την Διαχειριστική Αρχή, την Κοινοτική Πρωτοβουλία JASPERS (Joint Assistance for Support Projects In European Regions), Ενδιάμεσο

Φορέα με σκοπό την συζήτηση των προτεινόμενων δράσεων της Πρωτοβουλίας στην Κύπρο για το 2009 σε συγκεκριμένα αποχετευτικά έργα μεγάλου μεγέθους.

- Ετοιμασία Τεχνικών Δελτίων Έργων και υποβολή αιτήσεων προς τον Ενδιάμεσο Φορέα για τη συγχρηματοδότηση των αποχετευτικών έργων του Συμπλέγματος Αστρομερίτη- Ακακίου-Περιστερώνας και του Δήμου Αθηένου.
- Για το Αποχετευτικό Σύστημα του Συμπλέγματος Αστρομερίτη – Ακακίου - Περιστερώνας εξασφαλίστηκε το πιστοποιητικό Συμβατότητας με την Περιβαλλοντική Πολιτική και προκηρύχθηκαν τρεις διαγωνισμοί για την κατασκευή των δικτύων συλλογής λυμάτων στις 3 κοινότητες, την αγορά υπηρεσιών ενός πολιτικού Μηχανικού για την κατασκευή του Έργου και την εκπόνηση της ¨Μελέτης Ελλείμματος Χρηματοδότησης¨ που απαιτείται για συγχρηματοδοτημένα έργα που παράγουν έσοδα.
- Για το Αποχετευτικό Σύστημα της Αθηένου προωθήθηκαν οι διαδικασίες για την εξασφάλιση του πιστοποιητικού Συμβατότητας με την Περιβαλλοντική Πολιτική και ετοιμάστηκαν τα έγγραφα διαγωνισμού για το δίκτυο συλλογής λυμάτων, τα οποία υπόκεινται στην διενέργεια του Ποιοτικού Ελέγχου και από τον Ενδιάμεσο Φορέα (Διεύθυνση Ελέγχου).
- Για το Αποχετευτικό Σύστημα των Κοκκινοχωριών έγιναν διαβουλεύσεις με την Διαχειριστική Αρχή ως προς τον χρόνο της υποβολής της αίτησης για ένταξη του ως Μεγάλο Έργο και προωθήθηκαν διάφορες προπαρασκευαστικές εργασίες για να καταστεί το έργο ώριμο.
- Για το Αποχετευτικό Σύστημα της Σολέας έγιναν διαβουλεύσεις με τον Ενδιάμεσο Φορέα για την ετοιμασία των εγγράφων διαγωνισμού και μελετών που κρίνονται απαραίτητα να παρουσιαστούν για τον ποιοτικό έλεγχο και την εξασφάλιση του πιστοποιητικού ποιοτικού ελέγχου.

12. ΥΔΡΟΛΟΓΙΑ

12.1 Στα πλαίσια του Σχεδίου Μεταβατικής Διευκόλυνσης (Σ.Μ.Δ.) 2004 της Ε.Ε. με θέμα “Development of Integrated Water Monitoring Programmes and Tools for cost – effective monitoring and assessment to support sustainability of water resources and the implementation of Water Framework Directive 2000/60/EC in Cyprus” και το οποίο έχει εγκριθεί για χρηματοδότηση με 1,84 εκ. Ευρώ, η Υπηρεσία έχει την ευθύνη για τα ακόλουθα:

- Συντονισμό των εργασιών που σχετίζονται με το Σ.Μ.Δ. των 3 Τμημάτων Συνεργατών δηλ. ΤΑΥ, ΤΑΘΕ και ΓΧΚ, των Συμβούλων (2 Συμβάσεις) και των Προμηθευτών (4 Συμβάσεις)
- Χειρισμό / παρακολούθηση των Συμβολαίων (Υπηρεσίες και Προμήθειες) του Σ.Μ.Δ. που κατακυρώθηκαν για το ποσό των 1,68 εκ. Ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ποσού των 0,148 εκ. Ευρώ Εθνικής συνεισφοράς.

Στα πλαίσια ενεργειών του ΤΑΥ για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του Σ.Μ.Δ., όπως απαιτείται από την Ε.Ε., δηλ. την διαχρονική εφαρμογή των Προγραμμάτων Παρακολούθησης ποιότητας και ποσότητας των νερών της Κύπρου, η Υπηρεσία:

- Συνεχίζει την παρακολούθηση και διαχείριση του Σ.Μ.Δ και την ετοιμασία και υποβολή σχετικών εκθέσεων στο Γραφείο Προγραμματισμού (National Authorising Officer για τα Σ.Μ.Δ.)

- Ετοίμασε όρους εντολής για μίσθωση υπηρεσιών Υδρογεωλόγου, Βιολόγου, Υπεύθυνου διαχείρισης βάσης δεδομένων και Τεχνικού.
- Αξιολόγησε προσφορές για Μίσθωση Υπηρεσιών ενός Υδρογεωλόγου και επτά Τεχνικών.
- Χειρίζεται/παρακολουθεί το συμβόλαιο αγοράς υπηρεσιών Βιολόγων.
- Παρακολουθεί την ποιότητα υπόγειων και επιφανειακών νερών (εξαιρουμένων των παράκτιων).
- *Διεξάγει χημικές αναλύσεις για προσδιορισμό της συγκέντρωσης Αμμωνίου στα νερά.
- Συμβάλλει στην εφαρμογή των προγραμμάτων παρακολούθησης υπόγειων νερών με οργάνωση και εκτέλεση δειγματοληψιών και μετρήσεις φυσικοχημικών παραμέτρων στο πεδίο.
- Ετοίμασε και υπέβαλε στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος εκθέσεις σχετικά με την ποιότητα των υπογείων νερών.
- Ετοίμασε και υπέβαλε στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος εκθέσεις σχετικά με τη συγκέντρωση ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά νερά.
- Παρέλαβε και ελέγχει τη βάση υδρογεωλογικών/υδρολογικών δεδομένων CYMOS για πιθανά προβλήματα στη λειτουργία της και ενημερώνει ανάλογα τους υπεύθυνους Συμβούλους Μελετητές.
- Προσφέρει υποστήριξη στους υπεύθυνους Συμβούλους Μελετητές σε θέματα που αφορούν τις λύσεις σε προβλήματα που παρουσιάζει η CYMOS ("bugs" στη λειτουργία της βάσης, στην αρχιτεκτονική της βάσης κτλ).
- Εκπαιδεύει προσωπικό του ΤΑΥ, ΤΑΘΕ, ΓΧΚ και του ΤΓΕ στη χρήση της βάσης δεδομένων CYMOS.
- Ελέγχει και εισάγει δεδομένα στη CYMOS.
- Προσφέρει υποστήριξη στο προσωπικό του ΤΑΥ (Υπηρ. Υδάτινων Πόρων, Τερσεφάνου) του ΤΑΘΕ, του ΓΧΚ και του ΤΓΕ σε θέματα ελέγχου και εισαγωγή δεδομένων στη CYMOS.
- Συνεργασία με το ΤΑΘΕ., το ΓΧΚ και το Γραφείο Προγραμματισμού στις προσπάθειες κάλυψης ελλείψεων προσωπικού αναγκαίων για την βιωσιμότητα του Σ.Μ.Δ.

12.2 Ελέγχθηκαν και αξιολογήθηκαν 14 μελέτες πλημμυρών που εκπονήθηκαν από ιδιώτες Μελετητές και αφορούσαν διάφορες περιοχές της Κύπρου.

12.3 Εκπονήθηκαν 3 υδρολογικές μελέτες για έργα τα οποία είναι υπό μελέτη από το ΤΑΥ (i) στη Κλήρου, (ii) στο Άγιο Ιωάννης Λευκωσίας και (iii) στην περιοχή Πελενδρίου (ΑΜΜΟΣ).

12.4 Μελετήθηκαν/εξετάστηκαν θέματα που αφορούν τη ρύπανση και ορθολογική διαχείριση των νερών.

12.5* Η Υπηρεσία ασχολήθηκε με τον έλεγχο της ρύπανσης των νερών από βιομηχανικά, γεωργικά και οικιακά απόβλητα και συμμετείχε στην έκδοση αδειών απόρριψης αποβλήτων σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμο.

12.6* Εξετάστηκαν/αξιολογήθηκαν περιβαλλοντικές μελέτες που αφορούσαν την υλοποίηση διαφόρων έργων στα πλαίσια εφαρμογής του περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Νόμου.

12.7 Υπολογίστηκε το υδατικό ισοζύγιο των ελεύθερων περιοχών της Κύπρου το οποίο διαβιβάστηκε στη Στατιστική Υπηρεσία για προώθηση του στη EUROSTAT.

12.8 Αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε μαθηματικό μοντέλο που ετοιμάστηκε από Συμβούλους για την προσομοίωση της ροής και κίνησης θαλασσίου νερού στον υδροφορέα Παραμαλιού.

12.9 Συνεχίζεται για σκοπούς ύδρευσης ο τεχνητός εμπλουτισμός και η ρύθμιση των υδροφορέων Γερμασόγειας και Ξεροπόταμου.

12.10 Συνεχίστηκε ο τεχνητός εμπλουτισμός (με ανακυκλωμένο νερό του αποχετευτικού συστήματος Πάφου) και η παρακολούθηση του υδροφορέα Έζουσας.

12.11* Συνεχίστηκε ο καθορισμός των ζωνών προστασίας των γεωτρήσεων ύδρευσης σύμφωνα με την ΚΔΠ 45/96.

12.12 Συνεχίζεται η ετοιμασία θεματικών χαρτών GIS που αφορούν τις ζώνες προστασίας των γεωτρήσεων ύδρευσης σύμφωνα με την ΚΔΠ 45/96. Μέσα στο 2008 ετοιμάστηκαν 15 χάρτες.

12.13 Συνεχίζεται η παρακολούθηση και συντήρηση του υδρομετεωρολογικού σταθμού στο Γεφύρι της Παναγιάς (ποταμός Περιστερώνας) ο οποίος εγκαταστάθηκε στα πλαίσια συνεργασίας με το πρόγραμμα Med-Hycos για άμεση μετάδοση μέσω δορυφόρου μετρήσεων (ανά τρίωρο) βροχόπτωσης, θερμοκρασίας και στάθμης νερού.

12.14 Συνεχίζεται η αποθήκευση υδρολογικών/υδρογεωλογικών δεδομένων στην Τράπεζα Πληροφοριών ENVIS.

12.15* Υποβλήθηκαν σε ειδικά διαμορφωμένα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοιχεία για την ποιότητα των επιφανειακών νερών όσον αφορά τις επικίνδυνες ουσίες.

12.16* Ετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν στο δίκτυο EIONET της Ευρωπαϊκής Ένωσης πίνακες που αφορούν την ποιότητα των υπογείων νερών.

12.17 Συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε η προσπάθεια λύσης λειτουργικών προβλημάτων της βάσης δεδομένων ENVIS.

12.18 Συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε η προσπάθεια μεταφοράς συγχρονισμένων στοιχείων (replication) της ENVIS μεταξύ ΤΓΕ και ΤΑΥ.

12.19 Συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη της βάσης δεδομένων που αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης για ανόρυξη και χρήση γεωτρήσεων.

12.20 Συνεχίστηκε η ανάπτυξη της βάσης δεδομένων που αφορά την άντληση νερού από γεωτρήσεις.

12.21 Λειτουργός της Υπηρεσίας Υδρολογίας εκπροσώπησε την Κύπρο σε 1 εργαστήριο και 2 συνεδρίες στο εξωτερικό που αφορούσαν την εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας για τη διαχείριση κινδύνων πλημμύρας.

12.22 Τεχνικοί της υπηρεσίας παρακολούθησαν σειρά μαθημάτων σε θέματα που αφορούν τις εργασίες της Υπηρεσίας Υδρολογίας και γενικότερα του ΤΑΥ (χρήση λογισμικών GIS και Microsoft Power Point, ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, Πρώτες Βοήθειες, Ασφάλεια & Υγεία κτλ.).

***Σημείωση:** Μετά τον Ιούλιο του 2008 ,τη συγκεκριμένη δραστηριότητα την ανάλαβε η Υπηρεσία Υδάτινων Πόρων.

13. ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

13.1 Συνεχίστηκε η συλλογή και επεξεργασία υδρολογικών και υδρογεωλογικών στοιχείων για τους υπόγειους και τους επιφανειακούς υδάτινους πόρους, η ενασχόληση με υδρολογικά προβλήματα σχετικά με τον προγραμματισμό και την εκτέλεση υδατικών έργων, ο έλεγχος της άντλησης και χρήσης υπόγειου νερού, η παρακολούθηση της ποιότητας του νερού(μόλυνσης)και η παροχή συμβουλών σε θέματα χρήσης νερού.

13.2 Πιο ειδικά, το 2008, οι δραστηριότητες στον τομέα της ποσοτικής παρακολούθησης των επιφανειακών νερών αφορούσαν μετρήσεις ροής ποταμών από 51 υδρομετρικούς σταθμούς εφοδιασμένους με αυτόματους σταθμηγράφους. Όσον αφορά την ποσοτική παρακολούθηση υπογείων νερών, συνεχίστηκαν οι μετρήσεις αυξομείωσης της στάθμης υπογείων υδάτων από συνολικά πέραν των 1400 γεωτρήσεων-παρατηρητηρίων. Σε πέραν των 600 από αυτές η μέτρηση γίνεται δύο φορές το χρόνο ενώ σε περίπου 530 γεωτρήσεις η συχνότητα μέτρησης είναι μεταξύ 3 και 6 φορές ανά έτος, και πέραν των 260 γεωτρήσεων μετρούνται μία φορά ή δύο φορές το μήνα. Εγκαταστάθηκε αριθμός καταγραφικών δεδομένων (data logger) σε γεωτρήσεις για τη συνεχή παρακολούθηση των αυξομειώσεων της στάθμης υπογείου νερού. Καταμετρήθηκαν επίσης οι αποδόσεις περίπου 30 πηγών με συχνότητα μέτρησης μία φορά το μήνα και άλλων περίπου 70 πηγών με σποραδικές μετρήσεις.

13.3 Όσον αφορά την ποιοτική παρακολούθηση των υδάτινων πόρων, συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης υδάτων (ποταμοί, λίμνες/ταμιευτήρες, υπόγειο νερό) σύμφωνα με το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο περί Υδάτων 2000/60/ΕΚ. Στα πλαίσια του εν λόγω προγράμματος γίνεται συστηματική παρακολούθηση 31 σημείων σε ποταμούς, 9 ταμιευτήρων καθώς και 84 γεωτρήσεων. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού λήφθηκαν τα ακόλουθα δείγματα:

- Για βιολογική παρακολούθηση
    - πέραν των 30 δειγμάτων από ποταμούς
    - 28 δείγματα από 11 ταμιευτήρες
- Για ιοντικές και για άλλες εξειδικευμένες αναλύσεις ποιότητας που αφορούν περιεκτικότητα θρεπτικών, επικίνδυνων ουσιών και άλλων ρύπων:
    - πέραν των 100 δειγμάτων νερού από ποταμούς
    - περίπου 50 δείγματα νερού από ταμιευτήρες
    - περίπου 80 δείγματα υπογείου νερού

Στα πλαίσια των δειγματοληψιών διεκπεραιώνεται και αριθμός επί τόπου μετρήσεων για προσδιορισμό φυσικοχημικών παραμέτρων νερού. Παράλληλα γίνονται μηνιαίες επί τόπου μετρήσεις φυσικοχημικών παραμέτρων σε συνολικά 64 σημεία σε ποτάμια

σε όλη την Κύπρο. Ο αριθμός σημείων στα οποία πραγματοποιούνται μετρήσεις είναι κάθε μήνα ανάλογος της ύπαρξης ροής.
Επιπρόσθετα, γίνεται συστηματική δειγματοληψία νερού από γεωτρήσεις και πηγές για έλεγχο της ποιότητας των νερών που προορίζονται για ύδρευση. Για το σκοπό αυτό λήφθηκαν κατά το 2008 πέραν των 400 δειγμάτων νερού για ιοντική ανάλυση.

13.4 Όσον αφορά τις επικίνδυνες ουσίες (π.χ. φυτοφάρμακα, εντομοκτόνα, βαρέα μέταλλα κλπ) εξετάστηκε και αξιολογήθηκε η συγκέντρωση κατά μέσο όρο 60 ουσιών από 26 σημεία ποταμών και από 8 σημεία σε φράγματα (2040 παράμετροι συνολικά). Όλα τα δεδομένα υποβλήθηκαν σε μορφή έκθεσης στην Ε.Ε. στο σύστημα WISE.

13.5 Τέθηκε σε λειτουργία η καινούργια βάση δεδομένων Cymos στην οποία εισάγονται τα αποτελέσματα τόσο της ποσοτικής όσο και της ποιοτικής παρακολούθησης ποταμών, ταμιευτήρων, υπογείου νερού και πηγών.

13.6 Εξετάσθηκαν πέραν των 3.900 αιτήσεων για ανόρυξη γεωτρήσεων, εγκατάσταση μηχανημάτων κ.α. καθώς και περίπου 770 αιτήσεις για επιδότηση ανόρυξης γεωτρήσεων για οικιακή χρήση. Εξετάσθηκαν επίσης και πληθώρα αιτήσεων άδειας απόρριψης αποβλήτων μέσα στα πλαίσια του νόμου περί προστασίας των υδάτινων πόρων της Κύπρου. Έγινε επίσης έλεγχος υδρομετρητών σε πέραν των 2300 γεωτρήσεων (Επαρχία Λευκωσίας περίπου 2.100, Επαρχία Πάφου περίπου 80, Επαρχία Λεμεσού περίπου 150).

13.7 Δημιουργήθηκε καινούργια τράπεζα πληροφοριών για την καταχώρηση όλων των σχετικών με την αδειοδότηση γεωτρήσεων στοιχειών. Η εισαγωγή δεδομένων άρχισε κατά το 2008 και ήδη καταχωρήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις από το 2004 μέχρι σήμερα για την Επαρχία Λευκωσίας.

13.8 Συνεχίστηκε ο καθορισμός ζωνών προστασίας γεωτρήσεων ύδρευσης. Συγκεκριμένα, από τις 350 περίπου γεωτρήσεις ύδρευσης έχουν καθοριστεί μέχρι τώρα γύρω στις 100 ζώνες προστασίας.

13.9 Ξεκίνησε μια έρευνα για τη χρήση νερού από πλυντήρια αυτοκινήτων για διαπίστωση των πηγών νερού τους καθώς και για εκτίμηση των ποσοτήτων που καταναλώνουν.

13.10 Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, στα πλαίσια της συμμετοχής του στην Άσκηση Διαβαθμονόμησης (Intercalibration Exercise) της Ε.Ε., έχει αναλάβει την υποχρέωση να προχωρήσει στη βιολογική ταξινόμηση των υδατικών συστημάτων των ποταμών και ταμιευτήρων της Κύπρου. Η επίβλεψη της όλης εργασίας έγινε και γίνεται από την Υπηρεσία Υδάτινων Πόρων.

13.11 Συνεχίστηκε η παροχή δεδομένων σε μελετητικά γραφεία, συμβούλους, φοιτητές κλπ. Συγκεκριμένα το 2008 παραχωρήθηκαν στοιχεία σε πέραν των 25 περιπτώσεων.

13.12 Συνεχίστηκε και φέτος η υποβολή στοιχείων στο δίκτυο Eionet της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ποιότητα νερού ποταμών και ταμιευτήρων καθώς και για τα υπόγεια ύδατα.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ 2008
ΠΙΝΑΚΑΣ 9

	ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ	Χωρητικότητα Ε.Κ.Μ.	Αποθέματα 01-01-08	Εισροή 1/1/-31/12/08	Χρήση Νερού 2008 Ε.Κ.Μ. Υδρευση	Αρδευση	Εμπλουτ	Ολικό
1	**Χρυσοχού**							
1.1	Φράγματα							
	(ι) Ευρέτου	24,000	6,070	1,206		3,727		3,727
	(ιι)Πωμός	0,860	0,314	0,288		0,602		0,602
	(ιιι) Αγία Μαρίνα	0,298	0,075	0,111		0,114		0,114
	(ιν) Αργάκα	0,990	0,364	0,422		0,634		0,634
	Ολικό	**26,148**	**6,823**	**2,027**		**5,077**		**5,077**
1.2	Γεωτρήσεις					0,138		0,138
	Ολικό Χρυσοχούς					**5,215**		**5,215**
2	**Πάφος**							
2.1	Φράγματα							
	(ι) Ασπρόκρεμμος	52,375	7,847	2,319	5,607	0,350	0,157	6,114
	(ιι) Μαυροκόλυμπος	2,180	0,325	0,074		0,245		0,245
	Ολικό	**54,555**	**8,172**	**2,393**	**5,607**	**0,595**	**0,157**	**6,359**
2.2	Γεωτρήσεις & Εκτροπές(Σύστημα Υδατ.Πάφου				3,004			3,004
2.3	Υδροφ.Εζουσας-Διαρίζου					2,979	0,026	3,005
	Ολικό Πάφου				**8,611**	**3,574**	**0,183**	**12,368**
	Νότιος Αγωγός							
	Βασιλικός - Πεντάσχοινος							
3	**Γερμασόγεια - Πολεμίδια**							
3.1	Φράγματα							
	(ι) Κούρης	115,000	4,782	5,431	9,217	0,576	1,283	11,076
	(ιι) Καλαβασός	17,100	0,063	0,104	0,017	0,114		0,131
	(ιιι) Λεύκαρα	13,850	0,141	0,013		0,033		0,033
	(ιν) Διπόταμος	15,500	0,140	0,021		0,040		0,040
	(ν) Γερμασόγεια	13,500	0,192	0,556		0,084		0,084
	(νι) Πολεμίδια	3,400	1,040	0,045				0,000
	(νιι) Κίτι							0,000
	(νιιι) Άχνα	6,800	0,127	0,000				0,000
	Ολικό	**185,150**	**6,485**	**6,170**	**9,234**	**0,847**	**1,283**	**11,364**
3.2	Γεωτρήσεις Λάρνακας-Λ/σιας				1,936			1,936
3.3	Γεωτρήσεις Λεμεσού για Υδρευση				6,800			6,800
3.4	Γεωτρήσεις Λεμεσού για Αρδευση					4,110		4,110
3.5	Αφαλάτωση-Λάρνακα+Δεκέλεια				32,470	0,025		32,495
3.6	Αφαλάτωση Μονής				0,098			0,098
3.7	Απο Πλοία				3,314			3,314
3.8	Εμπλουτισμό απο Πλοία						1,512	1,512
3.9	Ανακυκλ. Νερό Δυτικά καί Ανατολικά τής Λεμεσού					4,710		4,710
3.10	Γεωτρήσεις Βασιλ./Πεντάσχοινου					0,860		0,860
3.11	Ανακυκλ. Νερό Λάρνακας					1,244		
	Ολικό Ν.Α./ Β.Π /Γ.Π				**53,852**	**10,552**	**2,795**	**67,199**
4	**Εργα Επ. Λευκωσίας**							
4.1	**Φράγματα**							
	Ξυλιάτος	1,430	0,884	0,130		0,845		0,845
	Βυζακιά	1,690	0,697	0,150		0,279		0,279
	Καλοπαναγιώτης	0,363	0,363	0,266		0,351		0,351
	Λύμπια	0,220						0,000
	Ολικό	**3,703**	**1,944**	**0,546**	**0,000**	**1,475**	0,000	**1,475**
4.2	Ανακυκλ.Νερό Βαθειάς Γωνιάς					0,068		
5	Αρμίνου	**4,300**	**1,799**	**4,567**			1,027	1,027
6	Αυδήμου-Παραμάλι					0,276		0,276
	ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ							
	Φράγματα				**14,841**	**7,994**	**2,467**	**25,302**
	Γεωτρήσεις				**11,740**	**8,087**		**19,827**
	Αφαλάτωση				**32,568**	**0,025**		**32,593**
	Απο Πλοία				**3,314**	**0,000**	**1,512**	**4,826**
	Ανακυκλωμένο Νερό					**4,710**		**4,710**
	ΟΛΙΚΟ	**273,856**	**25,223**	**15,703**	**62,463**	**20,816**	**3,979**	**87,258**
	Συνολική Κατανάλωση				Εμπλουτισμός Γεωτρ.Υδρευσης		-2,952	**84,306**

ΣΗΜ: Ολική ποσότητα Ανακυκλωμένου νερού στο υδατικό ισοζύγιο 6,7 εκ.κυβ.μ.
(4.7 εκ.κυβ.μ.στην Λεμεσό+2,0 εκ.κ.μ. της Πάφου που συμπεριλαμβάνεται στις γεωτρήσεις Εζουσας)
Αρδευση Πολεμιδιών απο Ανακυκλωμένο νερό.
Αρδευση Αυδήμου-Παραμάλι απο ποταμό.

* ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ